

רע"פ 1544/16 - חוסיין זבידאת, מוסא זבידאת, נור זבידאת, עלי זבידאת נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 1544/16

לפני:
המבקשים:
כבוד השופט א' שהם
1. חוסיין זבידאת
2. מוסא זבידאת
3. נור זבידאת
4. עלי זבידאת

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט
המחוזי בחיפה, מיום 10.1.2016, בעפ"ג
11794-12-15, שניתן על-ידי כב' השופטים: י' אלרון -
נשיא; א' אליקים; ו-י' ליפשיץ

בשם המבקשים: עו"ד עידית שינו

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה (כב' השופטים: י' אלרון - נשיא; א' אליקים; ו-י' ליפשיץ), בעפ"ג 11794-12-15, מיום 10.1.2016, בגדרו התקבל ערעורה של המשיבה על גזר דינו של בית משפט השלום בעכו (כב' השופט ו' חאמד), בת"פ 43254-06-14, מיום 22.10.2015.

2. המבקשים, שהינם אחים, הורשעו, על יסוד הודאתם, במיוחס להם בכתב אישום מתוקן שהוגש נגדם. מעובדות כתב האישום המתוקן עולה, כי ביום 11.6.2014, בשעה 09:00 או בסמוך לכך, הגיעו מספר שוטרים אל ביתו של המבקש 3 לצורך ביצוע חיפוש, בהתאם לצו בית משפט. במהלך החיפוש, כך נטען, אחז המבקש 3 בידו קרש עץ עם מסמרים, ואיים על השוטרים: "אני אפרק אתכם ואשבור לכם את הצלעות". בהמשך, החלו המבקשים לתקוף את השוטרים על מנת למנוע מהם לבצע את החיפוש במקום. המבקשים 1, 2 ו-4 תקפו את אחד השוטרים באגרופים ובבעיטות בכל חלקי גופו וגרמו לו דימום באוזן ימין, חבלה בשפה העליונה, רגישות בבית החזה משמאל וחבלה בצוואר. בנוסף, תקפו המבקשים 1, 2 ו-4 שוטר אחר באגרופים, וגרמו לו חבלות בחזה ובכתף שמאל. כמו-כן, תקפו המבקשים 3 ו-4 שוטר נוסף באגרופים, סטירות ובעיטות, בכל חלקי גופו, וגרמו לו בין היתר, חתכים ונפיחות. המבקש 4 תקף, בנוסף, שוטר אחר במכת אגרוף. בהמשך, ולאחר שעזב את המקום, התקשר המבקש 3 לאחד השוטרים ואיים עליו.

כתב האישום המתוקן ייחס, אפוא, למבקשים עבירה של תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, לפי סעיפים 274(1), 274(3) ו-29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין). למבקש 3 יוחסה, בנוסף, עבירה של איומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין.

3. בבואו לקבוע את מתחם הענישה ההולם את מעשיהם של המבקשים, עמד בית משפט השלום על חומרתם של מעשים אלו. בית משפט השלום הדגיש, כי פגיעה בשוטרים, כשליחי החוק, מהווה פגיעה בעקרונות שלטון החוק ובערך המוגן בדבר קיום הסדר הציבורי. ביתר שאת אמורים הדברים, כך נקבע, לנוכח העובדה כי מעשי האלימות בוצעו על-ידי המבקשים בצוותא חדא, באשר הם חברו יחדיו, על מנת להכות בשוטרים שוב ושוב. עם זאת, נתן בית משפט השלום משקל לכך שלא קדם למעשים אלו תכנון מוקדם על-ידי המבקשים. על רקע זה, קבע בית משפט השלום כי מתחם הענישה נע בין 6 ל-12 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים. בהמשך, עמד בית משפט השלום על השיקולים המצדיקים, לשיטתו, כי ענינם של המבקשים ייבחן על-ידי שירות המבחן. בין יתר השיקולים, מנה בית משפט השלום את הודאת המבקשים במיוחס להם, בפתח משפטם; את נסיבות חייהם של המבקשים; את עברם הפלילי הנקי של המבקשים 2 ו-4; ואת עברם הפלילי ה"לא מכביד" של המבקשים 1 ו-3. בשל כך, הורה בית משפט השלום על הפניית המבקשים לממונה על עבודות השירות, לשם קבלת חוות דעת בדבר התאמתם לריצוי עונשיהם בעבודות שירות.

ביום 22.10.2015, לאחר שהתקבלה חוות הדעת מטעם הממונה על עבודות השירות, דן בית משפט השלום את המבקשים ל-6 חודשי מאסר, שירוצו בדרך של עבודות שירות, בניכוי ימי מעצרם. עוד הושתו על המבקשים 7 חודשי מאסר בפועל, לבל יעברו, במשך 3 שנים, כל עבירה של תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות; פיצוי כספי לכל אחד מן השוטרים, בסך 500 ₪. בנוסף, גזר בית משפט השלום על המבקש 3 עונש של חודשיים מאסר על תנאי, לבל יעבור, במשך 3 שנים, כל עבירת איומים.

4. המשיבה ערערה על קולת עונשיהם של המבקשים לבית המשפט המחוזי בחיפה, וערעורה התקבל, ביום 10.1.2016. בערעורה טענה המשיבה, כי בית משפט השלום שגה בקביעת מתחם הענישה בענינם של המבקשים. לשיטתה של המשיבה, היה על בית משפט השלום להעמיד את המתחם בטווח שבין 12 ל-30 חודשי מאסר בפועל. לאחר שמיעת טענות הצדדים, קבע בית המשפט המחוזי, כי עונשיהם של המבקשים אינם הולמים את חומרת מעשיהם ואת חשיבות הערכים המוגנים שנפגעו בעקבות מעשים אלו. עוד נקבע, כי יש להשית על המבקשים 1 ו-3 עונש כבד

יותר מעונשיהם של המבקשים 2 ו-4. זאת, לנוכח עברם הפלילי של המבקשים 1 ו-3, כאשר המבקש 1 ריצה בעבר 13 חודשי מאסר, והוא הורשע, בין היתר, בעבירות של תקיפת שוטר, היזק לרכוש, ותקיפה הגורמת חבלה; ואילו המבקש 3 הורשע בעבר בעבירה של סחיטה באיומים, וריצה, בגין עבירה זו, 7 חודשי מאסר בפועל. על יסוד מכלול שיקולים אלה, מבלי להתעלם מיתר השיקולים לקולת העונש, ולאחר שהבהיר כי אין בכך משום מיצוי הדין עם המבקשים, דן בית המשפט המחוזי את המבקשים 1 ו-3 ל-20 חודשי מאסר לריצוי בפועל, בניכוי ימי מעצרם; ואת המבקשים 2 ו-4 ל-18 חודשי מאסר לריצוי בפועל, בניכוי ימי מעצרם. יתר רכיבי גזר דינו של בית משפט השלום נותרו על כנם.

יצוין, כי לאחר מתן פסק הדין, דחה בית המשפט המחוזי את בקשתם של המבקשים לעכב את ביצוע העונש, והורה על התייבבותם במאסר לאלתר.

הבקשה לרשות ערעור

5. המבקשים הגישו במאוחד את הבקשה לרשות ערעור שלפניי, במסגרתה טענו כי שגה בית המשפט המחוזי בכך שהחמיר את עונשיהם בצורה כה משמעותית. לטענת המבקשים, הפער הניכר בין מידת העונש שגזר בית משפט השלום לבין העונש שהושת על-ידי בית המשפט המחוזי, מהווה, כשלעצמו, עילה למתן רשות ערעור בעניינם. עוד נטען, כי טעה בית המשפט המחוזי בכך שמיצה עם המבקשים את הדין, חרף ההלכה לפיה ערכאת הערעור אינה נוהגת לעשות כן. בהמשך, הצביעו המבקשים על מקרים דומים בהם, לטענתם, הושתו על הנאשמים עונשים פחות חמורים, במידה משמעותית. המבקשים הוסיפו עוד, כי היה מקום ליתן משקל רב יותר, לקולת עונשיהם, לנסיבותיהם האישיות; לעובדה כי הם הודו במיוחס להם בהזדמנות הראשונה; לעברם הפלילי הנקי של המבקשים 2 ו-4; ולכך שהמבקשים היו נתונים תקופה ממושכת במעצר מאחורי סורג וברית, במסגרת התיק דנן. עוד נטען, כי היה מקום להתחשב בכך שהמבקשים לא תכננו להתעמת עם השוטרים, אלא נקלעו לסיטואציה זו עקב העובדה כי החיפוש שבוצע על-יד השוטרים "היה פגום". על רקע זה, טענו המבקשים כי יש להקל משמעותית בעונשם, ולהעמיד עונשים אלו על התקופה שהוטלה על-ידי בית משפט השלום.

דיון והכרעה

6. לאחר שבחנתי את הבקשה שלפניי על נספחיה, נחה דעתי כי אין היא מקיימת את התנאים שנקבעו למתן רשות ערעור ב"גלגול שלישי" בפני בית משפט זה. זאת שכן, הבקשה אינה מעוררת שאלה משפטיות עקרוניות או סוגייה ציבורית רחבה, החורגת מעניינם הפרטני של הצדדים להליך, ואין מתעורר חשש מפני עיוות דין חמור או אי-צדק של ממש שנגרם למבקשים (רע"פ 1142/16 פלוני נ' מדינת ישראל (16.2.2016); רע"פ 1202/16 ברוך נ' מדינת ישראל (15.2.2016); רע"פ 1231/16 רוזנברג נ' אגף החניה בעיריית תל אביב (15.2.2016)). כמו-כן, ומאחר שעסקינן בבקשת רשות ערעור המכוננת נגד חומרת עונשיהם של המבקשים, יש להזכיר את ההלכה, לפיה לא תינתן רשות לערער ב"גלגול שלישי" על חומרת העונש, זולת במקרים יוצאי דופן, בהם מדובר בסטייה קיצונית ממדיניות הענישה המקובלת בעבירות דומות (רע"פ 5658/15 סמירנוב נ' מדינת ישראל (24.8.2015); רע"פ 5205/15 טנוס נ' מדינת ישראל (9.8.2015); רע"פ 3998/15 פלוני נ' מדינת ישראל (28.6.2015)). במקרה דנן, וחרף טענותיהם של המבקשים, הגעתי לכלל מסקנה כי עונשיהם אינם סוטים כלל ממדיניות הענישה המקובלת בעבירות דומות, ובוודאי שאין מדובר בסטייה קיצונית ממדיניות זו. בשל טעמים אלו בלבד, אינני נעתר לבקשה לרשות ערעור, ודינה להידחות.

7. אוסיף, בבחינת למעלה מן הנדרש, כי לא מצאתי ממש בהשגותיהם של המבקשים, גם לגופו של עניין. חומרת מעשיהם של המבקשים מדברת בעד עצמה. במהלך חיפוש משטרי, החלו המבקשים לתקוף בפראות ארבעה שוטרים, בעת מילוי תפקידם, תוך שהמבקשים מכים בהם באגרופים ובוועטים בהם באיברי גוף חיוניים. עקב מעשיהם של המבקשים, נגרמו לשוטרים פציעות בדרגות חומרה שונות, ובין היתר בבית החזה, בצוואר, בכתף, בלסת, בברך ובגב. ואם בכך לא די, הרי שהמבקש 3 הוסיף ואיים על שניים מבין השוטרים, בפגיעה נוספת בגופם. חומרתם היתרה של מעשי של המבקשים, מתחזקת גם מעצם ביצועם של מעשים אלו בצוותא חדא, תוך הפגנת זלזול בוטה בשלטון החוק וחוסר מורא מפניו. על רקע הדברים האלה, שוכנעתי כי עונשיהם של המבקשים, הגם שאינם עונשים קלים, הינם מידתיים וראויים, ומאזנים כהלכה בין כלל השיקולים העומדים על הפרק. וזאת, מבלי להתעלם מכך שבית המשפט המחוזי החמיר בעונשיהם של המבקשים. אזכיר, בהקשר זה, כי אין בהחמרת העונש שבין הערכאה הדיונית לערכאת הערעור, כדי להצדיק, כשלעצמה, מתן רשות ערעור למבקשים (רע"פ 5809/14 מזרחי נ' מדינת ישראל (25.11.2014)). עוד אינני מקבל, את טענת המבקשים, לפיה בית המשפט המחוזי שגה בכך שמיצה עמם את הדין. בית המשפט המחוזי קבע במפורש, כי יש להחמיר את עונשיהם של המבקשים, וזאת "בשים לב לכך שערכאת הערעור אינה ממצה את הדין" עמם.

8. אשר על כן, הבקשה לרשות ערעור נדחית בזאת.

ניתנה היום, ט"ז באדר א' התשע"ו (25.2.2016).

ש ו פ ט